

Մեսրոպ Մաշտոցի ծննդյան 1660-ամյակը

Հայ գրի և հայ դպրության, դպրոցի հիմնադիրն է նա:

Հայոց լեզվի հնչունական յուրահատկության խոր ուսումնասիրմամբ և սաների բանավոր խոսքի փորձով նա հորինեց գրավոր խոսքի միջոցը՝ հայ գիրը: Անմահ է նրա ստեղծածը, արդեն հարյուրավոր տարիներ անց մնում է հայ մարդու ինքնության վկան և ուղեցույցը:

Հայերն ունեն իրենց գիրը, պարտական են նրան՝ իրենց զավակին: Տարբեր ժողովուրդների մշակույթում գրի հորինումը եղել է մեծ գյուտերից մեկը, եթե ոչ՝ մեծագույնը: Այսօր հայտնի լեզուների թիվը հարյուրներով է, իսկ այբուբեններինը՝ մեկ-երկու տասնյակով: Հայոց գիրը այդ մեկ-երկուսի մեջ է, հայությունը՝ հարյուր հազարների մեջ, արարչական և արարող:

Երանելի է հայոց գրերի ստեղծողը, մենք հիշում ենք նրան, նրա ստեղծածը հոգու և մտքի կրակ է. մեր ինքնության եզակին, թերևս Քրիստոսից հետո մեր առաջին ամփոփն է նրա ստեղծածը՝ հայոց գեղեցիկ և ինքնօրինակ գիրը:

Շատերն են գրել մեր ազգային հանճարի մասին, և շատ նկատառումներով. Պարույր Սևակը գրել է՝ «Սրի դեմ՝ գրիչ». և այս ձևակերպումը եղել է թե՛ նրա ժամանակ և թե՛ հայոց կյանքի գրեթե բոլոր ժամանակներում, նաև մեր օրերում. ստեղծարար գրիչ՝ ընդդեմ ավերիչ սրի: Նա աշխարհ եկավ տասնվեց անգամ հարյուր տարի առաջ, եղավ հայի մտավոր ինքնության և ինքնատիպության արձանատիպ միջոց գրի արարչի տեսքով, հայ գրավոր կրթության պահանջով, նվիրման պարտադրանքով:

Մենք կայինք նրանից առաջ, մենք կանք նրանից հետո, ու այդ միջոցում մենք ինքնագրվեցինք նրանով, մեր բերանացին դարձավ տողացի: Նա իր ժողովրդի զավակն է՝ գլուխ իրենով սկսվող նոր, քրիստոնյա կրթության զավակների տևական բաներգության շարքին:

Մենք նրանով ենք, ինքը՝ իր հետնորդներով, և ինչ երանություն է, որ նա Օշականում է, թե չէ դրանում էլ վրա կտար այլերի այլակայությունը: Սուրբ՝ սրբերի մեջ, մեծ հավատքի տեր մի ժողովրդի, դարերի մեջ՝ քաղաքակիրթ, հազարամյակներ ի վեր և հետ այսու ևս հազարամյակներ՝ մի մեծ ժողովրդի:

Եվ ասում ենք, միշտ ենք ասելու՝ Եվ այր մի Մաշտոց անուն: